

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1943. január 21.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 17. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Nincs bekerítve lényeges magyar haderő

A német-olasz páncélosok áttörték a tuniszi francia állásokat

Rommel kiűritette Misuratát és Homs-ot — Az utóvédek visszaverték az ellenséges erők támadását — Nagy légi sikerek a Földközi tenger felett

A keleti fronton a németek tervszerűen elszakadtak az ellenségtől

Súlyos harcok Sztalingrádnál — A védők nem tudtak megakadályozni egy hatalmas erővel végrehajtott betörést

Amerika kínai támadást sürget Japán ellen

A keleti arcvonal minden szakaszán, Tuniszban és Misurata vidékén változatlan hevességgel folynak a csaták a szárazföldön és a levegőben. A súlyos veszteségek a szovjet hadseregben már éreztetik hatásukat. Különösen súlyos helyzetbe került a szovjet utánpótlás. A néhány helyen kisebb tényereséget elért szovjet csapatok utánpótlása sokszor lehetetlen, mert a hátramaradt német kötelékek, amelyek biztos, jól kiépített állásokból veszik fel a harcot, megakadályozzák nemcsak az utánpótlást szállító járművek közlekedését, de a csapatok zömének felzárkózását is.

Igy az elért tényereségeket a Szovjet nem tudja kihasználni és a további hadműveletekre nincsen semmi befolyással. Csak a mérhetetlen veszteségeket növeli ez a makacs, tervszerűtlen és meggondolatlan tömegátadás. Sokhelyütt már egész hullahegyek tornyosulnak a német védők állásai előtt. A védők összpontosított tüzeiben összeomlik minden szovjet kísérlet. Azokon a helyeken, ahol már nagyobb veszteségeket kívánna német részről az állások megtartása, ott mozgó harcot alkalmaznak, megrövidítik az ellenállási vonalat, s így eredményesebben elhárítják a támadást.

A Szovjet husz esztendeig készült arra, hogy bolsevizálja a világot. Most látni csak, hogy milyen veszély fenyegette Európát a bolsevizmustól. A Kreml urai két évtizeden keresztül készítették terveiket, s a ma dúló harcok megmutatják, hogy milyen komoly volt ez a veszély. A Szovjet újra és újra roppant áldozatokat hoz a harctéren, hogy eredményeket érjen el. Itt mutatkozik meg, hogy Sztalin milyen hatalmas erőt gyűjtött össze.

A keleti arcvonalról a német vezéri főhadiszállás pénteken a követ-

kezőket jelenti: A keleti harctér déli részén a németek visszavetették az egész arcvonal áttörésére felsorakozó ellenséget, miközben súlyos veszteségeket okoztak a Szovjetnek, s az ellenség támadását visszaverték.

A Kaukázustól keletre a német csapatok a mozgó hadviselés keretében tervszerűen elszakadtak az ellenségtől. Sztalingrádnál a németek szívós ellenállást tanusítottak. A német védőcsoport ismét súlyos harcokat vívott a szovjetcsapatokkal. A védők egy hatalmas erővel végrehajtott betörést nyugat felől nem tudtak megakadályozni.

A Don vidékén és a Don középső folyásánál váltakozó harcok folynak. A középső frontszakaszon, az Ilmen tótól délkeletre meggyúsultak az ellenség vállalkozásai. Velikije Lukinál a támadások során 18 szovjet páncélost megsemmisítettünk. A Ladoga tótól délre, mondja a német hadijelentés, a szovjet csapatok támadása megtört az elszánt ellenálláson. Itt 14 páncélost megsemmisítettünk.

Az afrikai harcokról a vezéri főhadiszállás a következőket jelenti: Misuratát és Homsot a hadiberendezések szétrombolása és megsemmisítése után kiűritettük, az utóvédek visszatartják az ellenséges erők támadását.

Tuniszban folytatják csapataink vállalkozásait és sok ellenséges támadás visszaverése után felmorzsolnak egy ellenséges erőcsoportot. Légiharcok során három ellenséges gépet lelőttünk.

Északafrika partvidékén légierőnk hajókaravánok ellen intézett sikeres támadásokat. Ezek során 5 tengerhajót elsüllyesztettünk, 12 szállítóhajót pedig súlyosan megrongáltunk. Ezek közül öt elpusztultnak tekinthető.

A Budapesti Értesítő zürichi jelentése szerint Arnis tábornok, aki Tuniszban Nehring tábornoktól a vezetést átvette, megindította támadó hadműveleteit. A német erők olyan irányból támadtak, amely meglepte az angolokat. A Pont du Fahs-tól dél nyugatra francia állások ellen intéz-

tek támadást a német-olasz páncélosok. Első támadásra elfoglaltak három francia állást.

Mint jelentik, az ellenség is elismeri a tengelyerők tuniszi sikereit.

Az olasz hadijelentés szerint Garian és Tarpna, valamint a tengerpart vidékén heves harcok folynak. Az olasz vadászok két ellenséges gépet lelőttek és géppuskatűzzel árasztottak el menetelő oszlopokat.

A Tunéziában folytatott harcok során fontos magaslati állásokat vettek birtokukba az olaszok. A foglyok száma 2500-ra emelkedett. Gabes közelében az olasz vadászok lelőttek egy kétmotoros angol bombázót. Bombázták Algir hadifontosságú berendezéseit és megtámadtak egy hajókaravánt.

Licata, Porto ente Docle, Gela, Castel és Vetvano ellen intézett ellenséges támadások nem okoztak nagyobb károkat.

Ispica állomását lőtték az angolok. Egy ember meghalt. A Pentelieriánál egy ellenséges gépet lelőttek. A légiharcokból 5 olasz gép nem tért vissza.

A Stefani különtudósítója szerint az elmúlt napokban megélenkíttek a légiharcok a Földközi tenger középső részén. Az olaszok tegnap két légi győzelmet arattak. Először egy bombázó alakulaton ütöttek rajta, amely hat gépből állt. Egy gépet lelőttek, egy másikat gépfegyverrel megrongáltak. Később ugyanígy márt angol alakulattal találkoztak, amely négy bombavetőből és négy vadászgépből állt. Az olasz gépek egy vadászt lelőttek, a többieket visszafordulásra kényszerítették. A Földközi tengeren az utóbbi 24 órában nagy sikereket értek el az olasz gépek. Hét hajót elsüllyesztettek, 14 hajót súlyosan megrongáltak az óráni és aligiri kikötőkben.

Négymotoros német bombázó
Ára 12 fillér

Német és olasz repülők támadása angol hajókaraván ellen

5 hajó elveszett, 12 súlyosan megrongálódott

Berlin, január '22.
Német és olasz repülőgépek Algir kikötője előtt, közel a partokhoz nagy ellenséges hajókaraván ellen intéztek támadást. A Német Távíratí Iroda a támadásról a következő részleteket közli: Január 20-án vették észre a megfigyelők a karavánt, amely ellen először a késő esti órákban intéztek támadást. A biztosító egységek erős tüze ellenére a tengely léghadereje ismételtelen több hullámban támadta a karavánt. A világitóbombák és a telihold fényében jól látták a hajókat és a találatokat.

Az első bombák eltaláltak egy nyolcezer tonnás löszszállító hajót. A hajó felrobbant és

kettészakadt. Három másik szállítóhajón mesziről látható tűz keletkezett.

A megtámadott karaván lassan haladt előre, s több közülük meg is állt. A hajók széjjel szóródtak és megkísérelték a menekülést.

Másnap reggel másodszer támadták meg a karavánt a német és olasz gépek. Ezalkalommal két szállítóhajó rongálódott meg. Az olasz gépek három hajót semmisítettek meg. Ezzel tehát 12 óra leforgása alatt az ellenség 5 hajót vesztett 39.000 tonna tartalommal. Ugyanakkor 12 nagy kereskedelmi hajó súlyosan megrongálódott.

A mai háboruban döntő szerepet játszik a hadviselés lélektana

Goebbels birodalmi miniszter cikke a háboru optikájáról

Berlin, január 22.
Dr. Goebbels birodalmi miniszter már ez előtt egy héttel „A totális háboru” című cikkében rámutatott annak szükségességére, hogy az összes rendelkezésre álló erőket igénybevegyék a közvetett háborus teljesítmény érdekében. A Das Reich című hetilap legújabb számában „A háboru optikája” címmel a miniszter ismét állást foglal ezzel a problémával kapcsolatban és arra céloz, hogy előbb-utóbb közvetlen állami intézkedések várhatók a polgári élet még fokozottabb átállítása terén. Új cikkében a birodalmi miniszter leszögezi, hogy milyennek kell lennie a nép életének akkor, amidőn — mint írja — csak a harc, vagy szabadsága és élete elvesztése között választhat.

Ebből a szempontból nem lehet tovább túrni, hogy otthon fenntartsák a békeidők állapotának látszatát, ami senkinek sem használ, legfeljebb egy kis rétegnek, amely a háborun kívül akar élni. Dr. Goebbels ezzel kapcsolatban a közvetítő kereskedelem és a vendéglátó ipar egyrésznél mutatkozó jelenségek ellen fordul, de annál jobban védelmébe veszi az egész kulturális élet teljes fenntartását, mint a színházat, mozi és hangversenyt. Azt látjuk azonban — írja —, hogy „egész sor olyan intézmény van, amelyek vagy senkinek, vagy csak egészen keveseknek nyújtanak előnyt, ugyanakkor pedig akkora személyzetet és anyagfogyasztást igényelnek, amely egyáltalán nincs arányban az elért hatással.” A háboru szempontjából az ilyen intézmények céltalanok és értéktelenek — állapítja meg a miniszter — és ezért azokat fel kell oszlatni és személyzetüket hasznos foglalkozásra felhasználni.

Hasonló éles szavakkal kel ki a miniszter a bárók és hasonló szórakozóhelyek ellen is, ahol csak törzsvendégek kaphatnak még valami enni- és innivalót, ahol minden tíz vendégre egy-egy kiszolgáló személyzet jut.

„A harcoló közösségnek bizonyos játékszabályokat meg kell tartania, mert különben a testületi szellem kárt szenved. Mint ahogyan a harctéren a tisztnek példát kell mutatnia emberei előtt nem csupán a bátorságból, hanem a bajtársiasságból is, ugyanúgy itthon is példát kell mutatnia a jobb módban élőnek és kissé magasabb rangúnak a szorgalomból és szolidaritásból azok előtt, akiknek kevésbé kedvezett a szerencse. A kormány nem adhat ki külön törvényt minden visszás állapot és lappália ellen. Részletekben ezek az ügyek többnyire igen alárendelt jelentőségűek, együttesen azonban ezek adják azt, amit a háboru arculatának nevezünk. Semmi sincs olyan erős lélektani hatással ma bárátnál és ellenségnél egyaránt, mint a totális és radikális hadviselés a külső és belső fronton egyaránt.”

Goebbels dr. ezután rámutat az ellenséges és semleges államok helyzetére, majd szószerint a következőkkel fejezi be cikkét: „Lehetne helyzetünk sokkal rosszabb is és mégis ki kellene tartanunk, mert csak az a választás áll rendelkezésünkre, hogy harcolunk, vagy elveszítjük szabadságunkat és életünket. A jelenlegi népi

háboruban döntő szerepet játszik a hadviselés lélektana, vagy legalább is hasonlíthatatlanul nagyobb szerepe van, mint bármely más előbbi háboruban. Ennek következtében polgári életünk optikai képe sem lehet lázító ellentétben

Szokatlanul megenyhült az időjárás a keleti arcvonal déli szakaszán

A sáros utak akadályozzák a gépesített erők mozgását

Róma, január 22.
A Giornale d'Italia harctéri tudósítója legutóbbi beszámolójában azt írja, hogy a keleti arcvonal déli szakaszán alábbhagyott a hideg. A hőmérséklet nulla fokra süllyedt. A hóréteg és a jégkéreg megpuhult, úgyhogy megnehezült a gépesített osztagok mozgása. Ez megláthatja a bolsevista nyomást is.

Voronezstól délre és a Ladoga tó déli részén rendkívüli erőfeszítéseket tesz a Szovjet. Ezek a szovjet támadások lényegesen nem módosi-

tották a hadihelyzetet, bár könyörtelenül vetik harcba csapataikat.

LAVAL TÁRGYALÁSAI

Vichy, január 22.

Laval francia miniszterelnök értekezletet tartott 7 megyefőnökkel. Az értekezleten öt miniszter is résztvett. Az értekezleten Franciaország élelmezési helyzetéről tanácskoztak, hogy biztosítsák a lakosság élelmezését az aratásig.

Lezuhant egy négymotoros amerikai utasszállító repülőgép

A repülőgép kilenc tagja és 26 utasa szörnyethalt

Washington, január 22.
A hadügyminisztérium közlése szerint Paramaribó közelében lezuhant egy négymotoros utasszállító repülőgép. A gép kilenc tagja és 26 utasa szörnyethalt.

A gépen utazott William Johnson is, aki a washingtoni kormány Északafrika élelmezésének megszervezésével bízott meg. Johnson ezután életét vesztette a szerencsétlenség következtében.

Összeesküvés előzte meg az amerikaiak északafrikai partraszállását

Egy angol lap szenzációs leleplezése

Genf, január 22.
(Német Távíratí Iroda). Londonból jelentik: Az angol—amerikai csapatok északafrikai partraszállását alátámasztó összeesküvésről a Daily Telegraph elmondja, hogy annak élén Giraud mostani első polgári tanácsadója, Dubreuil állott. Ő volt az, aki megteremtette az összeköttetést az angol—amerikai csapatok parancsnokával és előzően szervezett Algirban a francia hadseregen kívül körülbelül 400 fiatalemberből álló csoportot.

Egyidejűleg megteremtette az összeköttetést Murphyval. Amikor Dubreuil összeesküvéséről előkészítette — írja a Daily Telegraph — Darlan még nem volt Algirban. Így nem is volt tudomása erről az ügyről. Dubreuil összeesküvés-csoportjai azután éjszaka hatalmukba kerítették a távbeszélőt, a táviróhivatalt és a rádiót, ellenfeleiket pedig letartóztatták. Hajnali 2 órakor Murphy a kormányzósági palotába ment és közölte Darlannal, hogy az amerikaiak partraszálltak.

Ebben a pillanatban bejöttek Dubreuil em-

berei és letartóztatták Darlant és Murphyt. Dubreuil a foglyokat szabadlábra helyezte, mire Darlan felajánlotta szolgálatait Eisenhowernek.

Dubreuil a rabail Bethouard volt tábornokkal is összeköttetésben állott és ezzel előkészítette Marokkóban az Egyesült Államok csapatainak útját. (MTI)

A HÁROMHATALMI EGYEZMÉNY ALÁÍRÓI KÖZÖTT GAZDASÁGI TÉREN IS TELJES AZ EGYÜTTMUKODÉS

Berlin, január 22.

A háromhatalmi egyezmény aláírójának a tegnapi létrejött gazdasági szerződését méltatják a berlini lapok. A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy a most megkötött szerződés következőleg kiegészítést jelent a katonai szerződésnek. Bekövetkezett a közös gazdasági erők mozgósítása. Ezt a megkötött szerződést a szokásos kereskedelmi szerződéseken túlmenően biztosítja. A háromhatalmi egyezmény aláírói között ezzel a gazdasági téren is teljes az együttműködés, fejezi be a lap.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

PÉNTEK—KEDD

FÉRFIHÜSÉG

FŐSZEREPLŐK:

**PÁGER ANTAL, BULLA ELMA,
TOLNAY KLÁRI, AJTAI ANDOR
PETHES SÁNDOR.**

PÓTMUSOR: MAGYAR ÉS OLASZ HIRADÓ.

a tulajdonképpeni háborúval szemben, hanem azzal messzemenően összhangban kell állania. A semleges és az ellenséges külföld is felismeri majd, hogy el vagyunk szánva a háboru győztes befejezésére, bármibe kerül is. A háboru nem azért van, hogy a békét fenntartsa, hanem, hogy kiharcolja. A totális háboru a leg-
rövidebb.”

ANGOL LÉGITÁMADÁS NYUGAT-NÉMETORSZÁG ELLEN

Berlin, január 22.

Angol bombázó repülők tegnap késő este tervszerűtlen támadást intéztek Nyugat-Németország ellen. Az angolok gyújtó és robbanó bombákat dobtak le. Az épületekben és a polgári lakosság körében veszteségek voltak. A németek az ellenség vállalkozása során legalább hat négymotoros repülőgépet lelőttek.

ASSZONYOK ROVATA

A boldog házaselet tizparancsolata

— Asszonyi használatra —

(Mi a titka a boldog házaseletnek? Az érdekes, mindenkit közlőre érintő nagy kérdésre itt a válasz, amely egyuttal mind járt a férjes asszonyok tizparancsolata is, aki ezt betartja, az boldog asszony lesz... és megtanul a férjével — bännil!)

1. Férjünkkel is mindig kesztyűs kézzel bánjunk!

2. Mikor dolgozik, ne zavarjuk olyan kérdésekkel, hogy „hány óra és milyen idő van és milyen nap van ma” — mert semmi sem bosszantóbb, mint ha valakit kizökkentenek a munkája hangulatából.

3. Nem szabad a férjet a nagytakarítás miatt egy órával hamarabb kizavarni az ágyból. A férj pihenése fontosabb, mint az, hogy a nagytakarítás egy órával hamarabb fejeződjék be.

4. Nem szabad az ebéd alatt „hol voltál, mit csináltál, kivel találkoztál, mit mondott az illető énrólam” kérdésekkel zavarni a békésen falatozó férjet. Hiszen beláthatjuk, hogy örül szegény feje, ha elfelejtheti néhány percre a házon kívüli dolgokat.

5. Viszont — ha ebéd alatt elmeséli tisztelt férjünk, hogy hol volt, mit csinált, kivel találkozott, mi volt a hivatalban — a világért sem szabad azt felelni, hogy „ugyan hagyj békét, mindig olyan unalmas dolgokat mesélsz, engem nem érdekelnek a hivatalbeli ügyeid”. Ehelyett élénk érdeklődést kell színelni még akkor is, ha az elmesélt ügyek valóban unalmasak lennének.

6. Ha azt szímatoljuk, hogy szeretett férjünknek egy idegen nő tetszik, a világ minden kincséért se szidjuk az illető hölgyet. Az ellenfe-

let sohasem szabad lekicsinyelni, ezerszer célravezetőbb, ha agyondicsérjük.

7. Ez esetben az agyondicsérés tessék szószent értelmében. Vagyis: addig kell dicsérni azt az undok nőt, amíg bele nem hal. Igen jó dicsérési módszer például a következő: igazán nagyon csinos az a nő, nekem nagyon tetszik, még így is tetszik, hogy görbe a lába, pedig más nőnél nem tudnám elviselni a görbe lábat... a foga is szép, pedig a multkor panaszkodott éppen, hogy örökké fáj neki valamelyik, mert már mind javitva van szegénynek... a szeme is nagyon szép, igazán, pedig másnak milyen baj, ha olyan kis mazsolaszeme van, mint neki, de nála nem veszed észre külön a szemét, vagy az orrát, vagy a száját, mert külön-külön mindene jelentéktelen, de együtt azért igazán csinos az arca szegénykének... (Értsd: úgyesen feltüntetni az ellenfél hibáit, de mindig dicsérve!)

8. Mindig olyan ruhát kell hordani, ami első sorban férjünknek tetszik.

9. Az az elv, hogy az asszony otthon ne fesse és ne puderozza magát, már régen megbukott. Éppen otthon kell mindig csinosnak, ápoltnak és rendezesen megfésültnek lennie.

10. Ha a férj türelmetlen vagy — Isten mentesen! — goromba lenne, a világért sem szabad visszagorombáskodni. Szépen, szelíden, ártatlanul meg kell bántódní, el kell keseredni, üldözöttnek kell lenni, hogy férjünk meghatódjék saját vadállatiasságán, amellyel egy gyenge nő így meg tudott kizozni. Ha ezt elérjük, magától igyekszik visszavenni a sértéseket és bocsánatot is kér. Mert: mindig az győz a veszekedésben, aki az alkalmas pillanatban elhallgat és bölcsen visszavonul a gyengesség sáncái mögé...

Arcápolás télen

A hidegebb idő beálltával sok nő érzékeny arcbőre, ha hosszabb ideig tartózkodik a levegőn, elveszti puha tapintatát, finomságát, majd ha azután a hidegről bemegy, a meleg szobába, arca, orra erősen kivörösödik és ég.

Sokan ez ellen tájékozatlanságukban úgy akarnak védekezni, hogy felekvés előtt az érzékeny bőrfelületet vazelinnal, vagy glicerinnel esetleg mindkettővel bekenik és azután csodálkoznak, hogy az érzékenység még jobban fokozódik, arcbőrük egyre jobban romlik.

A hideg hatására a bőr először vérszegény és később ugyanazon a helyen vérző lesz. A vére-

let a bőr szárazságát és lilásvörös elszíneződését okozza. Aki tudja, hogy érzékeny és száraz a bőre, az használjon télen a bőr érzékenységi fokának megfelelő zsíros kenőcsöt és zsíros pudert egy hideg, mint a szél és nedveség ellen nappalra, éjjelre pedig arcukat erősen kenjék be tápláló zsíros krémmel. Nők, akik órákat töltenek a szabadban, a hidegnek megfelelően öltözködnék, de arcukat ugyszólván védtelenül hagyják, minek következménye, hogy sokszor egyik napról a másikra tönkremegy arcbőrük, pedig, ha nem feledkeznek meg arcbőrükről és azt kellőképpen védik, egy a legkényesebb arcnak sem lesz káros a hideg.

Három gyors recept,

amelyet úgyesen használhatunk, ha váratlan vendégek lépnek meg

Töltött marancs. Narancsokat keresztbe kettévágunk, belét óvatosan kiszedjük. Elvágott husát elvegyítjük apróra vágott banánnal, felfőzött kószorufügedarabkákkal és eldarabolt dióval. Cukrot és rumot teszünk hozzá és visszahelyezzük a héjba. Tálalás előtt tetejét tejszínhabbal díszítjük. Hideg helyen fagyasztjuk.

Malakoff. Egy doboz gyermekpiskótát egyenként cukros tejben megforgatunk és ívegtátra soronként lerakjuk, közben a következő krémet kenjük közéje: 14 deka vajot habosra keverünk 3 tojás sárgájával, 12 deka porcukorral és 10 deka darált dióval, egy evőkanál erős rummal és negyedliter tejszínhabot adunk hozzá. A kész-

tát kupalakura rakjuk fel, bevonjuk negyedliter habbal és dióval díszítjük. Kifagyasztjuk.

Hidegen készített finom mogyorós szelet. 25—30 nagy piskótát apróra morzsolunk és elkeverjük 20 deka piritott, darált mogyoróval és az alanti csokoládés krémmel: 3 egész tojást 16 deka cukorral és vaniliával gőzben krémmé főzünk, adunk hozzá 3 szelet puhított csokoládét, majd az egészet még langyosan 20 deka vajjal labosra keverjük. Ezt a langyoskrémet az elmorzsolott piskótamasszával jól eldolgozzuk, egy deszkán téglalakura formázzuk és hidegre állítjuk. Mikor megfagyott, csokoládédarával hintjük meg és felszeleteljük. (Sütő nélküli háztartásnak jó recept.)

Könnyed, lágy vonalú téli kosztüm

A délutáni összejövetelekre, teákra és délelőtti matinékra alkalmas kosztüm puha gyapjuszövetből készül. Kemény szövetből nem érvényesülnek az omló redők. Perzsa vagy más rövid szőrű prémmel gazdagon díszített. A csipő része egész sima és a redős felső résszel a megkötött öv hangolja össze. Huzott felső részén különösen érdekes a redők közé simuló szörmebetét és az ujjak ujszerű ráncolása, mely ferdén eső redőket idéz elő, míg az ujj alsó része angolosan sima marad. Elegáns kiegészítő része a kosztümnek a régi lovaglőcillinderekre emlékeztető formájú kis selyem kalap, melynek egyszerű sima formája gazdag szalag és toll díszbe vész.

A nagyvilágból A hal húsége

Különös dolog, hogy napjainkban, amikor a húségnek nevezett felsőbbrendű tulajdonság mindig ritkább jelenség lesz az emberek életében, akkor mint megszégyenítő példa léptenyomón feltűnik az állatok világában.

A halak tudvalevően az állatvilág legalacsonyabbrendű, intelligencia nélküli tagjai. Az volt felőlük az általános vélemény, hogy minden magasabbrendű érzés híjával valók. Erre a feltevésre alaposan rácafolat Gudner dr. amerikai természettudós, aki évtizedeken keresztül tanulmányozta a halakat. A floridai partokon halászatva, egy izben horgára akadt egy szép példány kardhal. Ahogy a zsinórral felszínre huzta a halat, egy ugyanolyan nagyságu kardhal szorosan az áldozat mellett uszva, színtén a felszínre bukkant. A szabadon lévő hal oldalával szorosan a másik mellé simult és addig mellette is maradt, amíg horogra került társát ki nem huzták a tengerből.

Nyilvánvaló, hogy ragaszkodott bajba jutott társához és segíteni szeretett volna rajta.

Ugyanílyan megfigyelést tett Zane Grey, a világhírű író is. Az ő esetében a kifogott hal társa mitsem törődve a veszéllyel, még sokáig a part közelében uszált azon a helyen, ahol a másikat kifogták. Sőt napokon keresztül visszavért a neki valószínűleg gyászos helyre, abban a reményben, hogy elveszett társát mégis csak viszontláthatja. Kétségtelen, hogy a húség és összetartozás érzése még ebben az alacsonyrendű állatfajtában is megvan bizonyos mértékben.

ASSZONYOK ROVATA

A boldog házaselet tizparancsolata

— Asszonyi használatra —

(Mi a titka a boldog házaseletnek? Az érdekes, mindenkit közelről érintő nagy kérdésre itt a válasz, amely egyttal mind járt a férjes asszonyok tizparancsolata is, aki ezt betartja, az boldog asszony lesz... és megtanul a férjével — bännil)

1. Férjünkkel is mindig kesztyűs kézzel bánjunk!

2. Mikor dolgozik, ne zavarjuk olyan kérdésekkel, hogy „hány óra és milyen idő van és milyen nap van ma” — mert semmi sem bosszantóbb, mint ha valakit kizökkentenek a munkája hangulatából.

3. Nem szabad a férjet a nagytakarítás miatt egy órával hamarabb kizavarni az ágyból. A férj pihenése fontosabb, mint az, hogy a nagytakarítás egy órával hamarabb fejeződjék be.

4. Nem szabad az ebéd alatt „hol voltál, mit csináltál, kivel találkoztál, mit mondott az illető énrólam” kérdésekkel zavarni a békésen falatozó férjet. Hiszen beláthatjuk, hogy örül szegény feje, ha elfelejtheti néhány percre a házon kívüli dolgokat.

5. Viszont — ha ebéd alatt elmeséli tisztelt férjünk, hogy hol volt, mit csinált, kivel találkozott, mi volt a hivatalban — a világért sem szabad azt felelni, hogy „ugyan hagyj békét, mindig olyan unalmas dolgokat mesélsz, engem nem érdekelnek a hivatalbeli ügyeid”. Ehelyett élénk érdeklődést kell szinlelni még akkor is, ha az elmesélt ügyek valóban unalmasak lennének.

6. Ha azt szimatoljuk, hogy szeretett férjünknek egy idegen nő tetszik, a világ minden kincséért se szidjuk az illető hölgyet. Az ellenfe-

let sohasem szabad lekicsinyelni, ezerszer célravezetőbb, ha agyondicsérjük.

7. Ez esetben az agyondicsérés tessék szószerint értelmezni. Vagyis: addig kell dicsérni azt az undok nőt, amíg bele nem hal. Igen jó dicsérési módszer például a következő: igazán nagyon csinos az a nő, nekem nagyon tetszik, még így is tetszik, hogy görbe a lába, pedig más nőnél nem tudnám elviselni a görbe lábat... a foga is szép, pedig a multkor panaszkodott éppen, hogy örökké fáj neki valamelyik, mert már mind javitva van szegénynek... a szeme is nagyon szép, igazán, pedig másnak milyen baj, ha olyan kis mazsolaszeme van, mint neki, de nála nem veszed észre külön a szemét, vagy az orrát, vagy a száját, mert külön-külön mindene jelentéktelen, de együtt azért igazán csinos az arca szegénykének... (Értsd: ügyesen feltüntetni az ellenfél hibáit, de mindig dicsérve!)

8. Mindig olyan ruhát kell hordani, ami első sorban férjünknek tetszik.

9. Az az elv, hogy az asszony otthon ne fesse és ne puderozza magát, már régen megbukott. Éppen otthon kell mindig csinosnak, ápoltnak és rendezesen megfésültnek lennie.

10. Ha a férj türelmetlen vagy — Isten mentessen! — goromba lenne, a világért sem szabad visszagorombáskodni. Szépen, szeliden, ártatlanul meg kell bántódní, el kell keseredni, üldözöttnek kell lenni, hogy férjünk meghatódják saját vadállatiasságán, amellyel egy gyenge nő így meg tudott kinozni. Ha ezt elérjük, magától igyekszik visszavenni a sértéseket és bocsánatot is kér. Mert: mindig az győz a veszekedésben, aki az alkalmas pillanatban elhallgat és bölcsen visszavonul a gyengeség sáncái mögé...

Könnyed, lágy vonalú téli kosztüm

A délutáni összejövetelekre, teákra és délelőtti matinékre alkalmas kosztüm púha gyapjuszövetből készül. Kemény szövetből nem érvényesülnek az omló redők. Perzsa vagy más rövid szőrű prémium gazdagon díszített. A csipő része egész sima és a redős felső résszel a megkötött öv hangolja össze. Huzott felső részén különösen érdekes a redők közé simuló szórmebetét és az ujjak ujszerű ráncolása, mely ferdén eső redőket idéz elő, míg az ujj alsó része angolosan sima marad. Elegáns kiegészítő része a kosztümnek a régi lovaglőcillinderekre emlékeztető formájú kis selyem kalap, melynek egyszerű sima formája gazdag szalag és toll díszbe vész.

A nagyvilágból A hal húsége

Különös dolog, hogy napjainkban, amikor a húségnek nevezett felsőbbrendű tulajdonság mindig ritkább jelenség lesz az emberek életében, akkor mint megszegyenítő példa léptenyomon feltűnik az állatok világában.

A halak tudvalevően az állatvilág legalacsonyabbrendű, intelligencia nélküli tagjai. Az volt felőlük az általános vélemény, hogy minden magasabbrendű érzés híjával valók. Erre a feltevése alaposan rációfolt Gudner dr. amerikai természettudós, aki évtizedeken keresztül tanulmányozta a halakat. A floridai partokon halászatgatva, egy izben horgára akadt egy szép példány kardhal. Ahogy a zsinórral felszínre huzta a halat, egy ugyanolyan nagyságu kardhal szoroson az áldozat mellett uszva, szintén a felszínre bukkant. A szabadon lévő hal oldalával szoroson a másik mellé simult és addig mellette is maradt, amíg horogra került társát ki nem huzták a tengerből.

Nyilvánvaló, hogy ragaszkodott bajba jutott társához és segíteni szeretett volna rajta.

Ugyanígyan megfigyelést tett Zane Grey, a világhírű író is. Az ő esetében a kifogott hal társa mitem törődve a veszéllyel, még sokáig a part közelében uszkált azon a helyen, ahol a másikat kifogták. Sőt napokon keresztül visszatért a neki valószínűleg gyászos helyre, abban a reményben, hogy elveszett társát mégis csak viszontláthatja. Kétségtelen, hogy a húség és összetartozás érzése még ebben az alacsonyrendű állatfajtaiban is megvan bizonyos mértékben.

Arcápolás télen

A hidegebb idő beálltával sok nő érzékeny arcbőre, ha hosszabb ideig tartózkodik a levegőn, elveszti puha tapintatát, finomságát, majd ha azután a hidegről bemegy, a meleg szobába, arca, orra erősen kivörösödik és ég.

Soken ez ellen tájékozatlanságukban úgy akarnak védekezni, hogy felekvés előtt az érzékeny bőrfelületet vazelinál, vagy glicerinnel esetleg mindkettővel bekenik és azután csodálkoznak, hogy az érzékenység még jobban fokozódik, arcbőrük egyre jobban romlik.

A hideg hatására a bőr először vérszegény és később ugyanazon a helyen vörös lesz. A véresek a hideg hatására bizonyos diszpozíció mel-

lett a bőr szárazságát és lilászörös elszineződését okozzák. Aki tudja, hogy érzékeny és száraz a bőre, az használjon télen a bőr érzékenységi fokának megfelelő zsíros kenőcsöt és zsíros pudert úgy a hideg, mint a szél és nedveség ellen nappalra, éjjelre pedig arcukat erősen kenjék be tápláló zsíros krémmel. Nők, akik órákat töltenek a szabadban, a hidegnek megfelelően öltözködnék, de arcukat ugyszólván védtelenül hagyják, minek következménye, hogy sokszor egyik napról a másikra tönkremegy arcbőrük, pedig, ha nem feledkeznek meg arcbőrükről és azt kellőképpen védik, úgy a legkényesebb arcnak sem lesz káros a hideg.

Három gyors recept,

amelyet ügyesen használhatunk, ha váratlan vendégek lepnek meg

Töltött marancs. Narancsokat keresztbe kettévágunk, belét óvatosan kiszedjük. Elvágott husát elvegyítjük apróra vágott banánnal, felfőzött koszorufügedarabkákkal és eldarabolt dióval. Cukrot és rumot teszünk hozzá és visszahelyezzük a héjba. Tálalás előtt tetejét tejszínhabbal díszítjük. Hideg helyen fagyasztjuk.

Malakoff. Egy doboz gyermekpiskótát egyenként cukros tejben megforgatunk és üvegtálra soronként lerakjuk, közben a következő krémet kenjük közéje: 14 deka vaját habosra keverünk 3 tojás sárgájával, 12 deka porcukorral és 10 deka darált dióval, egy evőkanál erős rummal és negyedliter tejszínhabot adunk hozzá. A kész-

tát kupalakura rakjuk fel, bevonjuk negyedliter habbal és dióval díszítjük. Kifagyasztjuk.

Hidegen készített finom mogyorós szelet. 25—30 nagy piskótát apróra morzsolunk és elkeverjük 20 deka piritott, darált mogyoróval és az alanti csokoládés krémmel: 3 egész tojást 16 deka cukorral és vaniliával gőzben krémme főzünk, adunk hozzá 3 szelet puhított csokoládét, majd az egészet még langyosan 20 deka vajjal labosra keverjük. Ezt a langyoskrémet az elmorzsolott piskótamasszával jól eldolgozzuk, egy deszkán téglalakúra formázzuk és hidegre állítjuk. Mikor megfagyott, csokoládédarával hintjük meg és felszeleteljük. (Sütő nélküli háztartásnak jó recept.)

Szász közellátási miniszter:

Ennek a háborúnak nem lesznek vámszedői

A honvédek kiontott vérének és az árvák könnyein senki sem kereshet

Kecskemét, január 22.

Kecskemét város társadalma csütörtökön tartotta meg a háborús farsang egyetlen bálját, a „néma bál”-t, amelyen megjelent a város tehetősebb polgárain kívül Szász közellátási miniszter is.

A miniszter a néma bálon beszédet mondott, amelynek során hangoztatta, hogy a mai idők nem alkalmasak a vagyonszerzésre. A mai idő

az áldozatok ideje. Mégis, mondotta, gyarapodik a vagyon. Akinek van vagyona, annak ismernie kell kötelességét is.

— Ennek a háborúnak nem lesznek vámszedői, mondotta. Eljön majd a leszámolás órája, amikor számot kell adni minderről. A honvédek kiontott vérének és az árvák könnyein senki sem kereshet, fejezte be beszédét.

Amit nem látott előre a jósnő

Amíg a jósnő mágikus művészetébe merült, látogatója hátulról leütötte, majd kirabolta lakását

Franciaországban mindig jövendölmező foglalkozás volt a jövendőmondás és a kártyavetés, most pedig, hogy az élet anyai meglepetéssel szolgálhat és az emberek anyai hozzátartozóik sorsa felől vannak bizonytalanságban, ez az üzletág hihetetlen konjunktúrának örvend. Gyakorlóinak hiteletét mindenestre alaposan megrendítette az az »üzemi baleset», amely Lille város legnépszerűbb »látnokát», Renoir asszonyt érte. Ez a hölgy, akinek misztikusan berendezett, a legkülönbözőbb kristálygömbökkel felszerelt szalonja a látogatók, különösen nők százáit vonzotta, abban az esetben, amelyről a Paris-Soir tudósít, igen megbízhatatlannak bizonyult.

Renoir asszony éppen egy vacsorán vett részt, amelyet tisztelői és hívei rendeztek számára. Alig fejeződött be azonban az étkezés, a »látnok» bacsut vett társaságától. Hasztalanul marasztalták, Renoir asszony kijelentette, hogy feltétlenül haza kell mennie, mert egy »rendkívül érdekes» ügyfele várja.

Az ügyfél, egy nő, aki már előző nap telefonon bejelentette magát, valóban pontosan meg is érkezett. A továbbiakat már a rendőrség állította össze. Miközben Re-

noir asszony mágikus művészetébe merült, a látogató a kandallóhoz ment, felemelte a piszkavasat és hátulról a kristálynézésbe merült »látnok» fejére sujtott. Renoir asszony, aki egyszerűen magához tért, védekezni próbált, majd az ütlegek elöl a konyhába menekült. A támadó nő azonban ide is követte és a kredencen álló üvegeket egymásután törte el áldozata fején. Renoir asszony koponyatorést szenvedett, s nagy vértócsában eszméletlenül terült el a konyha kövezetén.

A »rendkívül érdekes» látogató ezután pénz és értéktárgyak után átkutatatta a lakást. Szerencsére nem találta meg azt a kasszát, amelyben Renoir asszony ékszerei voltak.

A »látnok» most a lillei kórházban fekszik, támadóját pedig keresi a rendőrség. Sajnos, semmi olyan nyomot nem találtak, amelyen a siker reményében elindulhatnának. A szalon szokás szerint be volt sötétítve s így Renoir asszony még hozzávetőleges személyleírást sem tudott nyújtani. Ami pedig a legszomorubb: látnokai tehetőségével sem »látja», hogy hová tűnhetett pénzével és ezüstjével a »rendkívül érdekes» nő.

Hová tűnt az iskolaigazgató pénze?

A tanítónőt vádolták meg, de bizonyítékok hiányában a törvényszék felmentette

A zombori törvényszéken Boldog Lajos dr. egyebirő pénteken tárgyalta Etschek Mária volt bácsszentiváni tanítónő ügyét, akit lopás miatt vontak felelősségre. A vádirat szerint 1942-ben a bácsszentiváni elemiiskola igazgatójának asztalfiókjából eltűnt 1262 pengő. A vádlott a csendőrségen beismerte a lopást.

A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy a csendőrségre éjszaka kísérték be, ahol narokotikus állapotban bevallotta tettét. Beteg is volt akkor és ezért tett beismerő vallomást.

A vádirat arra alapozta a vádat, hogy a ta-

nitónő a pénz eltűnése idején költekezett. A bizonyítás során azonban megállapították, hogy Etschek Mária megtakarított pénzéből költekezett. Abban az időben kapott 600 pengőt nagyanjától és ebből fizette ki a házbért, ruhát vett és könyveket vásárolt.

Mivel a csendőrségen tett beismerő vallomásán kívül bűnössége mellett semmiféle pozitív bizonyíték nem merült fel, Scheib Károly dr. védő felmentését indítványozta.

A bíróság a vádlottat felmentette.

A zombori tanítók pedagógiai szemináriuma

A zombori tanítók pénteken délelőtt pedagógiai szemináriumot tartottak a Kaszinóban. A szeminárium megkezdése előtt a tanítók istentiszteleten vettek részt a plébánia templomban.

A megnyitóbeszédet Juhász János dr. tanfelügyelő tartotta. Üdvözölte a megjelenteket, majd megemlékezett beszéde során a harctéren küzdő tanítókról.

Solyom Mihály dr. tanügyi segédfogalmazó a nemzetiségi tanításhoz kapcsolódó oktatásügyének fejlődéstörténetéről tartott érde-

kes előadást. Gráff István zombori tanító a számolás és mérés tanításának módszereit ismertette.

Declava Géza körzeti iskolafelügyelő bemutatta a számolás és mérés tanítását. Az előadásokhoz érdekes hozzászólások hangzottak el.

A szünetben Schmidt József vezetésével a Műkedvelő Zenekar Brahms: Magyar egyvelegét adta elő.

Utána Rottensteiner Lajos tanító a történelem tanításának módszeréről beszélt. Bosznai

József a történelemtanítást, Radich Tivadar a tanterveket és az utamutatásokat ismertette.

A szeminárium a Himnusz eléneklésével ért véget. A Műkedvelő Zenekaron kívül közreműködött a tanítói dalárda is.

Egy szélfölt szovjet páncélos

Harcban az aknavető

Egy haditudósító naplójából

Pontosan két óra 30 perckor fog megkezdődni a magaslat elleni támadás. Világos, holdas éjszaka van, parányi szellő jár a völgyben, de tudjuk, hogy reggelre csipős északi szél lesz belőle. Félkettőkor fülhangzik tüzérségünk és légelhárításunk tüze; néhány helyen ellenséges tüzérség válaszol, de meglehetősen gyéren. Ugy látjuk, nem számítanak komoly támadásra. Két óra után munkába kezdünk mi is; néhány próbálkozás után hajszálpontosan belőjük aknavetőinket és megkezdődik a »puhítás». Gránátjaink becsapódása jól látszik, a szembenlévő domb mögött éles villanásokat lehet megfigyelni. Odaát meleg lehet! Hamarosan tüzérségünk minden egyes lövege tüzel; ponttűzet adunk, s a gyalogság már készülődik is, hogy megközelítse a gránátokkal alaposan teleszórt áttörési pontot. Pokoli hangzavar; a számtalan löveg tüzet már meg sem lehet különböztetni, egyetlen véget nem érő dobraütés az egész környék.

Egyszerre kihajnalodik. Világos lesz; a reggeli levegő telistele van füsttel, lőporzaggal és porral, valóságos felhők usznak a völgy fölött, mintha sűrű köd lenne. Most indul a gyalogság; döngő rohama lendül az áttörési pont felé s az első világitófény már száll is a magasba. Erős géppuskatűz kattog a domboldalon, fényjelző lövedékek utja villan egyre följebb és egyszerre csak fűt vannak a magaslaton. Ezzel azonban nincs vége a harcnak; a magaslat mögött jól kiépített ellenséges állások húzódnak. Négy óra előtt stukák tűnnek fel a szürke égbolton; már hallani a tulsó oldal szirénáit; aztán fűlsiketítő dörrenések és látjuk a portibetalált bombák által fölvert hatalmas portölcsékeket. A stukák alapos munkát végeztek; öt órára elcsendesülnek az ellenséges állások és beszüntetjük a tüzet. Öreg gránátvetőnket elégedetten húzzuk hátra a készülségi állásba; ma megint jó munkát végzett. (TEK)

Örömet okoz harctéren küzdő honvédeknek, ismerősöknek, ha rendszeresen küldi nekik a „Délvidéket”.

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **UGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szentelekly Kornél utca 12. Telefon: 331. — **UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Aranvörösoroslán. Szt. Háromság tér.

A finn parlament alelnökének magas magyar kitüntetés. Budapestről jelentik: A Kormányzó Ur Lincomies finn tanárnak, a parlament alelnökének a Magyar Érdemrend középkeresztjével a csillaggal adományozta.

Be kell jelenteni a címváltozásokat a közellátási hivatalban. A Közellátási Hivatal felhívja a város lakosságát, hogy a cím változásokat haladéktalanul jelentse be a Közellátási Hivatalnál, mert ennek elmulasztásával sok kellemetlenséget okoznak maguknak. A jegyeket címváltozás bejelentésének elmulasztása esetén nem tudják ki kézbesíteni.

A Magyar Rádió és a Távirati Iroda adománya a honvédsaládok hozzátartozóinak. Budapestről jelentik: A Magyar Rádió RT és a Magyar Távirati Iroda tízezer pengőt adományozott a honvédsaládok hozzátartozóinak.

Minden valószínűség szerint egy rovtomultu horvátországi menekült gyilkolta meg az Apatin—szondi gátort. Mint már közöltük január 18-án ismeretlen tettes eddig ki nem derített okokból meggyilkolta Lehmann Ferenc gátort. Ugyancsak az időben a határvadászok elfogták a Duna tőlegén egy gyanúsán viselkedő embert. Kihallgatása során kiderült, hogy Horvátországból szökött. Beismerte azt is, hogy két ember meggyilkolása miatt már 20 évi fegyházbüntetésre ítélték és ebből ki is töltött 15 évet. Mikor a háboru kiütött, akkor sikerült megszöknie és azóta bujdosik. Nyomban felmerült a gyanu, hogy Lehmann Ferencet is ő gyilkolta meg, ezt azonban ma kacsul tagadja. Ellene szól azonban az a körülmény, hogy a zsebében talált öngyújtót Lehmanné a férje öngyújtójának vallja. Az ügyben tovább folyik a nyomozás.

Murgács Kálmán Szabadkán. A szabadkai MANSZ által rendezett szórakoztató est keretében lép a szabadkai közönség elé Murgács Kálmán, az ismert dalköltő. Murgács Kálmán válogatott dalaiból fog előadni.

Zombor népesedési statisztikája az utolsó 15 napban. Születtek összesen: 30-an, ebből 13 a fiú, 17 a leány. Házasságot kötött 4 pár és pedig: Muhi János—Kiss Ágnes, Pletikoszics József—Jurisity Ágota, Pongrácz Gyula—Piller Edit, Habián Mirosláv—Muhi Erzsébet. Elhunytak 24, nő 13, férfi 11, névszerint: Kubatov István 4 hó, Puskarity György 70 év, Dimits Miklósné 55, Plávsity Ibolya 20, Bencsics Anasztázialora, Rítónia Ferencné 43, Szücs György 30, Alexandrov Mihály 69, özv. Gyürke Antalné 79, Kovicsits Sztójadin 2 hó, Malbasits Anna 15, Odobasits Istvánné 66 év, özv. Jószi Zdrávkóné 80, Szticsevics leány 8 óra, Lapoje Jánosné 34, Szimunovics Dragolyub 38, Jerkovits Péter 47, Jonák Mária 10 óra, Jonák Erzsébet 1 óra, Dulics Lázár 74, Juba Adolf 67, Rákics Sebő 73, özv. Kovács Jakabné 78 és özv. Mijatovics Szvetozárné 68 éves korában.

A moholi leventék műsoros délutánja. A leventék műsoros délutánt rendeztek, amelyen a bevezető beszédet Oláh Pál tartotta, majd Mészáros József verset szavalt, közreműködött Bim József, Szabados Gizi, Bor Ferenc, Király Béla és mások.

Magyar hősök

Az önfeláldozó bajtársi érzésnek szép tanujelét adta a donmenti harcokban Nagy Béla szakaszvezető, egyik gyalogezredünk szakaszparancsnok helyettese.

1942. augusztus 14-én Uryw fölött egyik bombázó repülőgéppük harc közben súlyos sérülést szenvedett. A gép menthetetlen volt és személyzete ejtőernyővel kiugrott belőle. Egyik repülőnket ejtőernyőjével messze az ellenség fölé sodorta a szél és nyilvánvaló volt, hogy az ellenség fogságába esik. Nagy Béla tartalékos szakaszvezető két vele együtt önként jelentkező honvéddel vállalkozott arra, hogy megmenti válságos helyzetbe jutott repülő bajtársát. Harmadmagával bátran előretört, jól célzott tüzével megtorpantotta a repülőket elfogására igyekvő bolsevistákat és mindaddig visszatartotta őket, amíg a repülő kiszabadította magát ejtőernyője kötéltetőből. Sikerült is a magyar repülő megmenteni.

Átvehetők a lábfejgyekek. A lábfeji igénylések elbírálására kinevezett bizottság befejezte az igénylések felülvizsgálását. Az érdekeltek a jegyeket a Közellátási Hivatalban már át is vehetik.

Január 29-én kerül törvényszék elé az apagyilkossággal vádolt szabadkai tisztviselő. Mint emlékeztetünk Csete Manci tisztviselőt azzal vádolják, hogy ballátával megölte apját, Csete István nyugalmazott mozdonyvezetőt. A vizsgálat befejeződött és a szabadkai törvényszék dr. Linzer harmastanácsa január 29-én tárgyalja az ügyet.

Meddig nő az ember? A Buvár januári száma írja. Magyar kutatóknak hazai anyagon végzett vizsgálatai szerint a férfiak 28 esztendőskorukig nőnek, mégpedig 21-től 28 éves korig összesen 1.34 centimétert. A nők viszont csak 24 éves korukig növekednek, vagyis négy évvel hamarabb fejezik be a növekedést, mint a férfiak és az öregkori természetcsökkenés náluk még nagyobb fokú, mint a férfiaknál. Idős házastársak közt a természetbeli különbség a nő rovására rendszerint nagyobb, mint fiatalabb éveikben volt. Az öregkori természetcsökkenés oka a mind görbültebb testtartás és a csigolyák közti porcogók fokozatos felszivódása. Nagy szerepe van ebben a foglalkozásnak is. Az erős fizikai munkát végzők termete rendszerint jobban csökken, mint a könnyű munkát végzőké. Érdekes még az is, hogy az emberi test reggel valamivel hosszabb, mint este, aminek az a magyarázata, hogy napközben a porcogók kissé összébbnyomódnak, az éjszakai pihenő alatt pedig reggelre visszazserjék eredeti méretüket.

Ingyenes trachoma-rendelés Zomborban. A belügyminisztérium dr. Brand Imre klinikai tanársegédét, mb. kórházi szemészorvost Zombor város trachoma orvosi teendőinek ellátásával bízta meg. A trachoma gondozó az új egészségházban fog működni. Ennek megnyitásaig is ingyenes kezelésben részesülnek Zombor trachomás betegei kedden, szerdán és csütörtökön d. e. 8—9 óráig a városi kórház szemészeti ambulanciáján.

A péterrévei méhészegyesület új vezetősége. A méhészegyesület közgyűlést tartott, amelyen új vezetőséget választottak. Diszelnök lett Horváth Péter iskolai igazgató, ügyvezető elnök Ujházi Vince, háznagy Deli Ágoston, ellenőrök Mészáros András, Balázs Sándor és Varga József, választmányi tagok: Deli András, Ferenc Pál, Nagy András és Nagy György. A közgyűlésen 100 pengőt szavaztak meg a Főméltóságú Asszony segélyakciója javára.

Termeljünk cukorpótló növényeket! Eről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a gyümölcsfák meszeléséről, egy kiválóan bevált új permetezőanyagról, a gyümölcsös téli fagykárainak megakadályozásáról, az istállótrágya pótlásáról, az ideai ujborkok kezeléséről, a zöldségfélék korai magvetéseiről, a ribizlihibokrok téli gondozásáról, a gumicsövek eltartásáról stb. A két színes képet is közlő szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VI., Aréna-ut 84/c) díjtalanul küld e lapra való hivatkozással mutatványszámot.

Meghalt egy finn egyetemi tanár. Helsinki-ből jelenti a Német Távirati Iroda Cajader finn egyetemi tanár, az ismert politikus, aki háromszor volt miniszterelnök, 63 éves korában meghalt.

Oroszországi farkasok járnak a Székelyföldön. A Székelyföldön az állatállományban nagy károkat okoznak az elszaporodott farkasok. Már hivatalosan is elrendelték az irtásukat, azonban kevés eredménnyel. Megállapították, hogy a farkasok nagyrészt oroszországi eredetű. A háboru vihara sodorta ezeket a vadakat az erdélyrészi területekre. A farkasok színe fehéresszürke és rendkívül vadak.

A tábori postai csomagforgalom ideiglenes szüneteltetése. A m. kir. honvédezőkar főnöke úgy rendelkezett, hogy a postahivatalok a 2-vel kezdődő tábori postaszámokra átmenetileg ne vegyenek fel csomagokat azért, mert részint a mozgó hadműveletek, részint a kedvezőtlen időjárás, hóviharak miatt a táboripostai küldemények továbbításában beállott további torlódást csak így lehet elkerülni.

Amig táncolt ellopták a télkabátját. Tyurcsics Eyica újvidéki leány feljelentést tett a rendőrségen, hogy amig Devics Péter kocsmájában kószolt, ismeretlen tettes ellopta a télkabátját.

Száradó fehérneműt loptak a tolvajok. Schmid Lipót újvidéki lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy az udvarára kitétt körülbelül 250 pengő értékű fehérneműt, ismeretlen tettes ellopta.

Internálták Robert Taylort. Lisszabonból jelentik: Mint Tangerből közlik, Robert Taylor amerikai filmszínészt Spanyolországban internálták. A filmszínész ugyanis egy repülőerődön volt, amely spanyol-morokkói területen kényszerleszállást hajtott végre. A filmszínészt a gép legénységének többi tagjaival Xaentól nem messze elfogták és internálták.

Ongyilkosságot követett el egy tolyai földműves. Glimber József 40 éves tolyai földműves az istállóban felakasztotta magát. Mire tettét észrevették már halott volt.

Lelepleztek egy hentesüzletet, ahol csak feketén lehetett húst venni. Budapestről jelentik: A főkapitányság detektívjei az Erzsébet-körut egyik házában titkos hentesüzletet fedeztek fel. Tulajdonosa Horváth Lajos szeszfőzdés volt, aki alkalmi üzletében is nagyban tevékenykedett. Hentesáru raktárában több mázsa árut találtak, amit lefoglaltak. Beismerte, hogy vidéki hentesekkel állt összeköttetésben, az áru nagy részét vidékről kapta és természetesen feketén árusította. Horváth Lajost letartóztatták.

Adókedvezmény a törvénytelen gyermek után. Németországban a törvénytelen gyermek után is adókedvezményt kap az apa, ha a gyermek még nem töltötte be 25. életévét és az apja tartja el, neveli vagy képezeti ki valamilyen foglalkozásra.

Felemelték a dohányárakat Szlovákiában. Pozsonyból jelentik: Hivatalos jelentés szerint a szlovák dohányjövedék igazgatósága január 15-ével felemelte a szlovák dohánynemű árát. A cigaretták árát mintegy 20 százalékkal emelték, a szivaráraknál a drágulás még nagyobb, különösen az elsőrendű fajtnál, ahol az emelés eléri a 40 százalékot is.

SAJNOS

- Miért van ez a csomó a zsebkendődön?
- Hogy ne felejtsem el, hogy le akarok szokni az alkoholoról.
- De hiszen most ittál egy pohár konyakot.
- Igen, sajnós, mindig csak akkor veszem észre a csomót, mikor a számat megtörlöm.

Anglia a hajóterhiány miatt nem kaphat Spanyol narancsot. Valenciából jelentik: Anglia az idén a hajóterhiány miatt nem tud Spanyolországban narancsot vásárolni. Anglia azt javasolta, hogy spanyol tehergőzösökön szállítsák a narancsot, ezt a javaslatot azonban a spanyol hajózási társaságok visszautasították.

Hogyan lesz a náthából influenza?

Vegyük szemügyre a dolgot, van-e téli betegség?

Azt kell mondanunk, hogy téli betegség nincsen, csak betegség van. Tüdőgyulladás például kánikulában is lehet kapni éppen úgy, mint 10—15 fokos hidegben. A tapasztalat és megfigyelés azt mutatja, hogy megbetegedésekre az év bizonyos hónapjaiban hajlamosabbak vagyunk. Ha tehát általában téli betegségekről beszélünk, olyan megbetegedéseket kell értenünk, amelyek részben a zordabb téli idő, részben más okok miatt gyakrabban jelentkeznek.

A téli betegségeket általában két csoportra oszthatjuk. Az egyik csoportba tartoznak a fertőző megbetegedések. Az egyéni érzékenységen kívül a meghülés vagy lehülés folytán az illető szervezete hajlamosabbá válik a megbetegedésre, a fertőzésre. Ilyenkor minden valószínűség szerint az orr, a szájüreg, a garat és légcső nyálkahártyáját, különösen az ott lévő sejtek védekezőképességét támadja és bénítja a hideg. Az ilyen, mondhatnók sérült nyálkahártyán a kórokozók sokkal könnyebben fészkelik be magukat. Elősegíti télen a fertőző betegségeket még az is, hogy a fertőtlenítő erejű napsugár néha napokig elmarad, továbbá az a körülmény, hogy az emberek gyakrabban zsúfolódnak össze zárt helyiségekben, mint például a villamosokon, műhelyekben, iskolákban, hivatalokban...

A gyomorbántalmakról

A gyomorpanaszok oka legtöbbször a helytelen, hibás étkezés. Ugye a multkor ön is panaszkodott, hogy olyan a gyomra, mintha kő volna benne. Megmutatta akkor a nyelvét is — emlékszik rá — s mondtam, hogy milyen fehér. Erre ön azt mondta, hogy bizony furcsa íz is érez a szájában és általában levertnek éri magát. Akkor sikerült tisztáznunk, hogy összevissza evett mindent, jóllehet éhes sem volt tulajdonképpen. Most már tudja, hisz akkor elmagyaráztam, hogy az éhség a szervezetnek a rádiója és arról tesz jelentést, hogy újabb táplálónyagra van szüksége. Tehát akkor kell ennünk, amikor éhesek vagyunk.

Akkor jólesik a fajat és érezzük, hogy utána frissebbek és erősebbek vagyunk. Ha valaki minden félórán eszik, akkor elveszti ezt a jóérzést, amit az éhség és jóllakás okoz. De még nagyobb baj ennél az, hogy a gyomra tönkremegy és előbb-utóbb beteg lesz. Figyjen el, a szervezet olyan mint az óra. Be lehet állítani és akkor működik a legjobban, ha a rendszert megtartjuk. Enni pontosan kell, aludni pontosan kell és minden egyebet, ami szervezetünk igényére vonatkozik, rendszeresen kell elvégezni.

De ne gondolja kérem, hogy a rossz gyomor csak hibás táplálkozástól ered. Ha fáj a gyomra, ne térjen napirendre egy kéz legyintéssel, mondván, hogy egy nap megint koplal, vagy egy csomó pálinkát megiszik és akkor rendben lesz. Mert a gyomorpanaszokat sok minden más okozhatja.

A téli betegségek problémája

A kéz és lábfagyás időszerű kérdéseiről

Nagyon könnyen fagyhat meg a bőr, ha vizes, különösen, ha a hideg már egyszer meg is csipte valamikor. Még a nyári hónapokban is kiujulhat a fagyás, esős, szeles napokon, különösen akkor, ha a kézmosás után nem száraz kendőbe töröljük kezünket.

A legtöbb foglalkozásbeli kézfagyás husiparaszoknál, tejcarnokosoknál, fűszer- és csemegekereskedőknél, általában olyan egyéneknek fordul elő, akik kénytelenek

UT A TUSSZENTÉSTŐL AZ INFLUENZAIG

A meghülésokozta leggyakoribb fertőzéses megbetegedés: a nátha. Néhány tüsszentes bevezetése után orrcurgás, majd orrdugulás következik. Csakhamar a hurut tovaterjed a felső légutakba, a garatba, légcsőbe és köhögést, kellemetlen fojtó érzést okoz. Mindezt pedig levertség, bágyadtság és kisebb-nagyobb hőemelkedés kíséri. Ha ez a folyamat a mélyebb hörgőkbe is betér, a hörghurut áll elő. A második megbetegedés az influenza. Ez hirtelen kezdődik magas lázzal, tagfájdalmakkal és erős fejfájással. A tüsszögés, orrcurgás elmaradhat és inkább kaparó érzés keletkezik a garatban. Kezdetben gyakran csak kínzó, száraz köhögés jelzi a betegséget. Mindkét bajhoz társulhat szövődmenyképpen: tüdőgyulladás, mellhártyalob vagy egyéb szervek bántalma.

MANDULAGYULLADÁS

Gyakoribb fertőző megbetegedés télen a torokgyulladás is, helyesebben mandulagyulladás. Az ezt előidéző tényezők közül gyakori a hideg szerepe. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatták, hogy száraz, több napig tartó fagy idején, amikor öntözés hiánya miatt a város sokkal porosabb, a mandulagyulladások a gyakoribbak. Esős, csapagos időben inkább a náthás, hurutos megbetegedések lépnek előtérbe.

Igy elsősorban, ha a gyomormirigyének az elválasztása hibás. Kevés a sav és az a bizonyos másik anyag, amellyel együtt emészteti meg a gyomor a táplálékot. Ilyenkor inkább a nyomóérzések uralkodnak, ön is mondta, mintha kő volna a gyomrában. Másnak meg lehet, hogy túl sok a gyomorsava. Ez inkább gyomorégést okoz. Figyjen el, hogy az egész emésztés csodálatos összhangban van. Akinek rossz a gyomra az egész bélműködése hibás lehet. De előfordulhat az is, hogy a kellemetlen gyomorpanaszokat a gyomor lesüllyedése és így a táplálékának a pangása okozza. Nem akarom megijeszteni, de azt sem lehet kizárni, hogy fekély van a gyomrában, vagy valami daganat. A gyomorpanaszát soha sem szabad elkönyvelni, mint valami egyszerű gyomorrontást. És ha még hozzá teszem ehhez azt, hogy néha belsőszervek betegsége olyan »kisugárzó fájdalmat» okoz, hogy azt hisszük, a gyomrunk rossz, pedig más szervekben van komolyabb hiba.

Ugye most indokoltnak látja, hogy ha gyakrabban vannak ilyen panaszai, mégis csak el kell menni önmagának az orvoshoz. Ma már annyi minden eszköz (próbaregelli, röntgen, stb.) áll az orvostudomány rendelkezésére, hogy egész biztosan megtalálják és meggyógyítják a bajt. Még akkor kell elmondani az orvosnak a bajt, amikor könnyű azon segíteni. Ha már fogyni kezd a testsúly, fáradtnak éri magát s más kellemetlen érzések gyöttrik, akkor talán már késő.

Mint ahogy a fagyást a hideg okozza, tehát minél több és lehetőleg minél gyakrabban kell meleget juttatni arra a részre, amely a hidegnek leginkább ki van téve. A hidegcsippte végtagot erősen életre kell dörzsölni. A meleget forró kéz- és lábfürdő alakjában juttatjuk a fagyos helyre. Bő kesztyűt (lehetőleg kötöttet) és cipőt hordjunk, hogy bőrünknek alkalma legyen az őt környező levegőt kellően felmelegíteni. A tengernyi hírveréssel agyondicsért fagybalzsam, tinkura és egvéb ir, csak akkor lesz eredményes, ha orvosi előírásra és tanács szerint használjuk.

1943 - Szenteleky év

Nagy halottja emlékének szenteli az idei esztendőt a délvidéki magyar irodalom

Ebben az évben lesz tíz esztendeje, annak, hogy Ószi vácon örök álmra hunyta szemét Szenteleky Kornél a délvidéki magyar irodalom megszervezője. Az általa alapított Kalangya most megjelent januári számát is az ő emlékének szentelte, a címlapon a halott Szenteleky és géniusza című rajtot hozza, bevezetőben pedig Herceg János »A hűség jegyében» címen emlékezik Szenteleky Kornélra és bejelenti, hogy a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség az idei évben kiadja Szenteleky Kornél legjobb műveit.

Az újjászervezett pompás folyóirat egyébként januári számában a délvidéki magyar írók egész sor kitűnő írását közli. Dr. Tóth Kálmán, az alsóbaranyai református falvakról ír, Csuka János folytatja tanulmányát a délvidéki magyar munkások történetéről, Péchy Horváth Dezső Dregán Márton tréfiája címen ír hangulatos és érdekes délvidéki tárgyú novellát, Juhász Géza, az országos nevű debreceni irodalomtörténész »Thököly Száva és a debreceni kántus» címen emlékezik meg a debreceni Thököly ünnepséggel kapcsolatban erről a szerb nemzetiségű nagy magyar hazafiról. Timár Ferenc Gombosról ad hangulatos írást, Közli a lap Herceg Jánosnak a magyar rádióban szilveszter este felolvasott Egy akol — egy pásztor című elmélkedését, Lévy Endre pedig Rokonaim a parasztok címen ad hangulatos írást. Kisbény János folytatja »A szegény ember élete Bácskában» című írását, Jurg János pedig a bácskai történelmi társulatról emlékezik meg. A képzőművészek rovatban Szabó György a vissza tért országgrészek fiatal képzőművészeinek budapesti kiállításáról ír, Magyary Domokos pedig a Kalangyában legutóbb megjelent képzőművészeti cikkhez szól hozzá. A Könyvszemle rovatban Henkiss János, Csuka Zoltán, Szonyi Kálmán és Szily Ernő írásait találjuk. A költők közül Berényi János, Dudás Kálmán és Várkonyi Nagy Béla szerepelnek verseikkel.

Az országos viszonylatban is színvonalas folyóiratból szívesen küld mutatvány számot a központi ügykezelés: Budapest, VII. Baross tér 15.

AZ UDVARIAS EMBER

Számadó Gergely tanu személyi adatait tudakolja a bíró:

- Hogy hívják?
- Számadó Gergely, szolgálatjára.
- Mikor és hol született?
- 1811-ben, Rakamazon, szolgálatjára.
- Mi a foglalkozása?
- Sirásó vagyok, szolgálatjára.

KISLÁNY A VILLAMOSMEGÁLLÓ ELŐTT

Kislány áll a megálló előtt. A rendőr megszólítja:

Miért állsz itt olyan sokáig? Régóta figyellek.

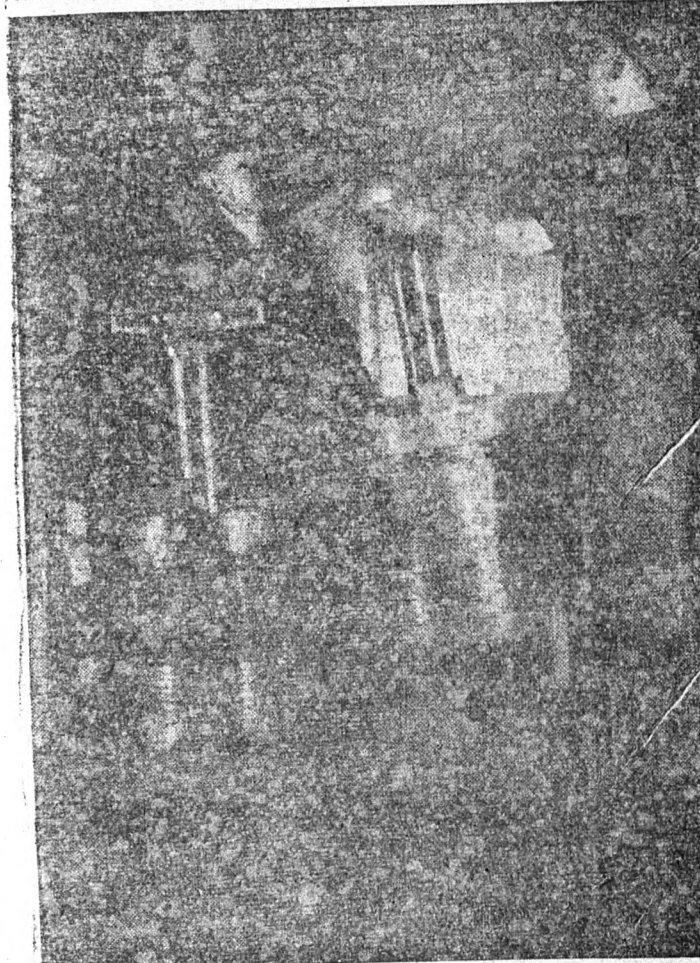
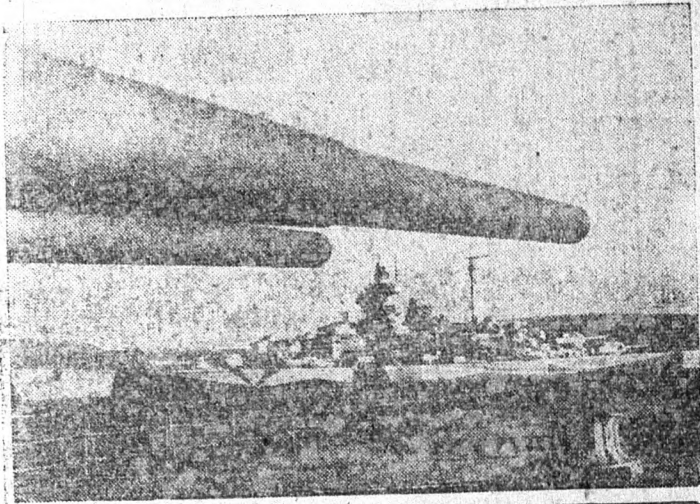
— Mert a mama azt mondta, hogy akkor menjek át a köruton, ha elmegy a villamos.

Rendőr: Nos?

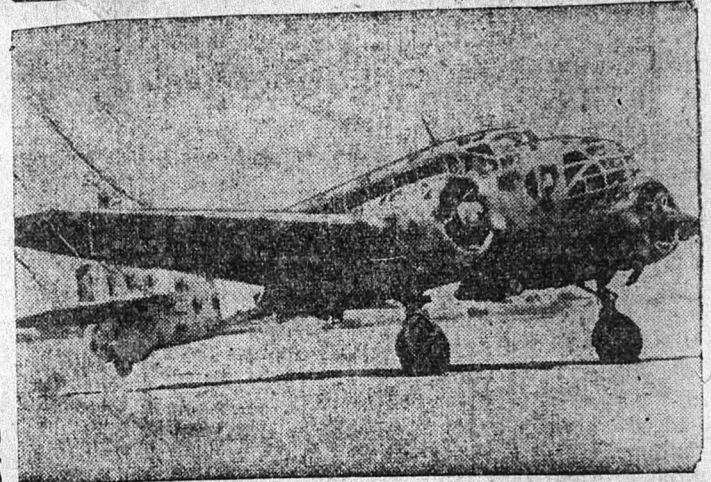
Kislány: És már félórája, nem jön villamos.

Mi a teendőnk a fagyással szemben?

DÉLVIDÉK

A tengereken, a levegőben és a szárazföldön folyik a gigantikus harc. Képeink a különböző harctereken készültek. Az első kép egy német hadihajót ábrázol az afrikai partok mentén. Óriási hadiágyú a partvidék felé irányulnak, hogy szükség esetén azonnal tüzelhessen. Alsó képünk egy tengeralattjáró gépházában készült. Amíg a torpedócső kilövi a pusztítást okozó lövedéket, a motorházban a legénység előkészül a felmerüléshez. Jobboldali felső képünk az orosz fronton mutatja be a tüzérségi megfigyelőt. Dermesztő hidegben, az első vonalakban tartózkodik a tüzértiszt, hogy megfigyelje a lövedékek becsapódását. Alsó képünk egy hatalmas repülőgépet ábrázol a start előtt.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(76)

Souter elfordította a fejét és hallgatott. Weirben derengeni kezdett, hogy mi lappang mind e mögött. Souter féltékeny volt rá.

— Örült! — szólt Weir. — Hiszen mindig csak ön volt az eszében! Én semmi se voltam neki.

Souter feje gyorsan visszafordult. Égő tekintete fürkészően meredt rá, mintha szeméből kiakarná olvasni, hogy igazat mond-e? Azután arcán újra megjelent a gunyos kifejezés és szótlanul a mennyezetre irányította tekintetét.

— Csak pár szót mondjon és Leila megszabadul — unszolta Weir.

Felelet helyett Souter a rendőrré nézett. — Dobja ki ezt az embert, — mondta — vagy rögtön megfulladok.

A rendőr kérően nézett Weir-re és ez látva, hogy hasztalan erőlködnek, kiment. A folyosón Canby kérdő tekintete fogadta. — Semmi — mondta Weir.

Hajnali három órakor megérkezett Adam Souter. A bánat bizonyos méltósággal ruházta fel az öregot. Vele jött Earl is. Arca fakó volt a rémülettől és megalázkodva sötétítte le a szemét Weir tekintete elől.

Adam és Weir együtt mentek be Souter szobájába, de Weir állva maradt az ajtó és az ágy között levő spanyolfal mögött, úgyhogy a sebesült nem láthatta.

— Fiam — szólt Adam.

— Nem ismerem önt — felelt John Souter elutasítóan.

Adam, mintha nem is hallaná a nyers szavakat, leült. John Souter már nem tagadta meg az apját, de hallani se akart, se megbánásról, se jóvátételről. Szavaiából minduntalan kilángolt a gyűlölet Weir ellen és mikor apja békéről és túlvilágról szólt, kijelentette, hogy inkább akar a pokolba jutni, semmint azon az áron üdvözülni, hogy vallomásával Weir-t hozzásegítse Leilához.

— Meg aztán, — sutogta — hátha nem halok meg és felgyógyulok. Engem felakasztanak és ő a markába nevesse? Nem, nem...

— De hiszen Weir azt vallotta, hogy önvédelemből lőtted le Lee Cowdin-t — mondta Adam. — És nem ő róla, hanem a lelke békéjéről és az én becsületes nevemről van szó.

John ellenállása végre is megtört. — Van tolla és papírja? — fordult a rendőrhöz.

— Van.

— Akkor hát jöjjön közelebb és írja, amit mondok.

A rendőr az asztalt közelebb húzta az ágyhoz és John Souter, hol elakadva, hol pedig sebesen nekijózanodva lediktálta vallomását. Az Appala chian vasúttársaság számára meg akarta szerezni Lee Cowdin birtokát. A társaság százötvenezer dollárt volt hajlandó fizetni, de ő megtudta, hogy a birtokot ezeröttszáz dollár adóhátralékért készülnek elárverezni. Terve az

volt, hogy az árverésen egy barátjával megvegye a birtokot és úgy adják tovább a vasúttársaságnak, a hasznon pedig megosztottnak. Egy szemleut alkalmával ismerkedett meg Leilával. Lee Cowdin kiszimatolta látogatásait és egy ízben már reálított, de elhibázta. Ekkor három hétfelje se ment a tájéknak. Április tizenkettedikén ismét odamerészkedett. Lee Cowdin lesett rá és rálőtt, de nem találta el, ő azonban előrántotta revolverét s jóformán nem is célozva, elsütötte a fegyvert és agyonlőtte Lee Cowdint. A holttestet behurcolta a sűrűbe és hazament.

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Apróhirdetéseket csak készpénzfizetés ellenében fogadunk el. Telefonon nem fogadunk el hirdetéseket.

Jobbházból való, megbízható, leányt, vagy fiút KIFUTONAK azonnalra felvesz Universal illatszertár, Zombor. a-2960

Hangszerek szakszerű javítását legjobban és jutányos áron elvállalom Ivánovits Ferenc hangszerész Zombor, Aranvgerenda u. 1. Hohner harmonikák mindenféle hangszerek, hurok és egyéb kellékek állandóan rak táron. a-2954

Zongorát pianinót

a legmagasabb árban készpénzért azonnal veszek vidékről is. Címeket ár és gyártmány megjelölésével Szeitz és Jánossy céghez. Szabadka, Kossuth-utca 8. a-2955

Eladó 4 darab háztelek közel a belváros-hoz. Bővebbet: Periskits István, 004 számú autótaxis. Zombor. a-2959-f